

Jonas Jonasson: «Ο εκατοντάχρονος που ανέβηκε στο αερόστατο και εξαφανίστηκε»

Έρικα Αθανασίου

Δημοσιεύτηκε 22 Ιουλίου 2020

Ο εκατοντάχρονος έγινε πια 101 ετών, με μια διάθεση περισσότερο να μένει ξαπλωμένος. Ίσως γι' αυτό βέβαια να φταίει και η μαύρη ταμπλέτα που πρόσφατα απόχτησε και του δείχνει ανά πάσα στιγμή μικρές ειδήσεις από όλο τον κόσμο.

Ο Γιούνας Γιούνασον επανέρχεται με τον ήρωά του που κέρδισε τις καρδιές εκατομμυρίων αναγνωστών, στο βιβλίο του *Ο εκατοντάχρονος που πήδηξε από το παράθυρο και εξαφανίστηκε*, και οι Εκδόσεις Ψυχογίος κυκλοφορούν στα ελληνικά τη συνέχεια της περιπέτειας του εκατοντάχρονου που εξαφανίζεται πάνω σε ένα αερόστατο.

Ξαναβρίσκουμε λοιπόν τον Άλαν Κάρλσον να απολαμβάνει μια υπερπολυτελή ζωή, χάρη σε μια βαλίτσα γεμάτη λεφτά, σε ένα παραδεισένιο νησί, παρέα με τον ηλικιωμένο αλλά πολύ νεότερο φίλο του, τον αδιόρθωτο μικροκλέφτη Γιούλιους. Το μόνο που φαίνεται να σκιάζει την ανέμελη ζωή τους είναι ότι η βαλίτσα με τα λεφτά αναμένεται σύντομα να γίνει βαλίτσα χωρίς λεφτά.

Ο Γιούλιους είχε αποφασίσει να συνταξιοδοτηθεί, καθώς «είχε βαρεθεί που η Σουηδία είχε γίνει τόσο έντιμη, ξεπερνώντας όλα τα όρια». Ο μικροαπατεώνας φαίνεται να έχει μια παθολογική αγάπη για τα πράσινα σπαράγγια, σπαράγγια για τα οποία μαθαίνουμε ότι φημίζεται ως παραγωγός χώρα η Σουηδία, μόνο που «τα σουηδικά σπαράγγια του Γιούλιους έρχονταν με πλοία από το Περού».

Η Σουηδία κατέχει ξεχωριστή θέση στο μυθιστόρημα του Σουηδού συγγραφέα Γιούνας Γιούνασον με τους ήρωές του να γυρνάνε τον κόσμο, γνωρίζοντας τους ηγέτες της υφλίου. Η αφήγηση πηγαίνει χέρι χέρι με την επικαιρότητα και θα μπορούσε να αποτελεί μια δημοσιογραφική προσέγγιση του τι συμβαίνει με τα πυρηνικά στην Κορέα, την ηγεσία της Αμερικής υπό την εξουσία του Τραμπ, την προσπάθεια για ειρήνη από τον ΟΗΕ, τη διεθνή τρομοκρατία, την αναζωπύρωση του ναζισμού, τη Ρωσία του Πούτιν που επιχειρεί να κινεί τα νήματα της παγκόσμιας πολιτικής. Θα μπορούσε να είναι μια δημοσιογραφική καταγραφή, αν στη μέση σχεδόν σε όλα τα σημαντικά σύγχρονα γεγονότα δεν κατάφερνε να βρεθεί και ο αγαπημένος μας εκατοντάχρονος και ένα έτος πλέον, Άλαν.

Το χιούμορ είναι αυτό που κυριαρχεί στο βιβλίο και οι ακραίες καταστάσεις, οι οποίες όμως παρουσιάζονται με τέτοιον τρόπο, ώστε ο αναγνώστης πείθεται ότι θα μπορούσαν και να έχουν συμβεί έτσι τα πράγματα. Δεύτεροι χαρακτήρες στο βιβλίο, αυτοί που στην ειδησεογραφία είναι πρώτοι, όπως ο Τραμπ,

ο Βορειοκορεάτης Κιμ Γιονγκ Ουν, ο Πούτιν, δοσμένοι με τέτοιον τρόπο ώστε αν έχουν αίσθηση του χιούμορ ίσως και να χαμογελάσουν, αν έχουν ευθυξία θα προβληματιστούν, αλλά το πιο πιθανό είναι απλά να θυμώσουν.

Ολοκληρώνοντας το βιβλίο, κάθε αναγνώστης θα αναρωτηθεί αν τελικά αυτοί που κυβερνάνε ξέρουν τι κάνουν, αν δεν θα μπορούσε κάποιος λίγο έξυπνος, πονηρός, ακόμα και χαζός, κάτω από συγκεκριμένες συγκυρίες, να επηρεάσει τη διεθνή πολιτική σκηνή. Μήπως λίγο-πολύ όσα συμβαίνουν είναι τυχαία, ανεξάρτητα από κατασκοπεία και διεθνείς συνωμοσίες.

Κάθε φράση του βιβλίου είναι ξεχωριστή, κάθε σελίδα σε κάνει να γελάσεις και συγχρόνως να αγωνιάς για την τύχη ενός άντρα 101 ετών και του φίλου του.

Ο Άλαν από μια παρεξήγηση εμφανίζεται ως Ελβετός ειδικός στα πυρηνικά. Έτσι, λοιπόν, όταν βρίσκεται ναυαγός στον Ειρηνικό, αφού το αερόστατο που έχει νοικιάσει ο φίλος του για να γιορτάσουν τα 101 χρόνια του θα βρεθεί ακυβέρνητο και θα τον περιμαζέψει ένα πλοίο από τη Βόρεια Κορέα που μεταφέρει παράνομα πυρηνικά, θα θεωρήσει ότι αυξάνει τις πιθανότητές τους για επιβίωση, αν ισχυριστεί ότι είναι μοναδικός γνώστης μιας ειδικής φόρμουλας που θα βελτιώσει την επίδοση της μικρής ποσότητας ουρανίου που έχουν στην κατοχή τους. Κι ενώ φαίνεται πολύ πιθανό να ανακαλύψει ο μεγάλος αρχηγός της Βόρειας Κορέας την απάτη και να απομακρυνθεί η πιθανότητα να κλείσει τα 102 του χρόνια, τελικά καταφέρνει να το σκάσει με διπλωματικό σουηδικό διαβατήριο.

Κάθε φράση του βιβλίου είναι ξεχωριστή, κάθε σελίδα σε κάνει να γελάσεις και συγχρόνως να αγωνιάς για την τύχη ενός άντρα 101 ετών και του φίλου του. Διότι εκτός του ότι πρόκειται για δύο πολύ συμπαθητικούς ήρωες, η τύχη της γης δείχνει να εξαρτάται από τις δικές τους ενέργειες. Αυτό φαίνεται να σκέφτεται ο Πούτιν αλλά και η Άνγκελα Μέρκελ, για την οποία ο Άλαν τρέφει μια ιδιαίτερη εκτίμηση και είναι αυτή στην οποία θα εμπιστευτεί τελικά την τύχη του πυρηνικού εξοπλισμού, και μάλιστα λίγο πριν από την εκλογική αναμέτρηση για την επανεκλογή της. Όπου η καγκελάρια δεν είχε καθόλου διαθέσιμο χρόνο. Γιατί «όσο πιο πολύ πλησίαζε η μέρα των εκλογών, τόσο πιο απασχολημένη ήταν με το να μην κάνει τίποτα. Και να μη λέει τίποτα». Ο γύρω κόσμος είχε γίνει όπως είχε γίνει, γι' αυτό και ξεχώριζε η Μέρκελ. «Οι ΗΠΑ είχαν έναν πρόεδρο που πρέπει να είχε διαγνωστεί με κάτι... Στην Πολωνία αποσυναρμολογούσαν τη δημοκρατία όσο καλύτερα μπορούσαν. Στην Ουγγαρία είχαν ολοκληρώσει ήδη τη δουλειά...» Ενώ στην Ιταλία δεν χρειάζεται ρώσικος αποσταθεροποιητικός δάχτυλος: «Αυτοί τα καταφέρνουν και μόνοι τους».

Με πολύ μεγάλη δόση ειρωνικού χιούμορ, ο συγγραφέας αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο δίνονται οι ειδήσεις μέσα από τη μαύρη ταμπλέτα που έχει συνεπάρει τον Άλαν, τη στιγμή που η τύχη της ανθρωπότητας παίζεται γύρω από ένα φορτίο ουράνιο και οι Σουηδοί ανησυχούν «επειδή δε λειτουργούσε όπως έπρεπε η διανομή της αλληλογραφίας».

Και ενώ η διαδρομή του Άλαν και του Γιούλιους αφήνει αρκετά πτώματα πίσω της, θύματα ναζιστών, ναρκισσιστών προέδρων αλλά και άλλων άγριων θηρίων, όπως είναι για παράδειγμα οι ύαινες της Τανζανίας, κι ενώ η πολιτική φαίνεται να είναι στα χέρια ανίκανων, το βιβλίο αφήνει ένα αισιόδοξο μήνυμα, όπου κυριαρχούν τα σπαράγγια. Ίσως η καλλιέργεια της γης, έστω και με σουηδικά σπαράγγια από την Αφρική, να είναι η λύση. Και η οπτική του Άλαν. «Όλα είναι όπως είναι». Εξάλλου, κάτι θα ξέρει περισσότερο κάποιος που έχει 101 χρόνια πάνω στη γη και έχει γνωρίσει δύο Μπους, τον Τσόρτσιλ κι ένα σωρό σημαντικά πρόσωπα.

Ο Άλαν θα συνέχιζε ξαπλωμένος να απολαμβάνει τα νέα από τη μαύρη ταμπλέτα του, μόνο που αρχίζει να ανησυχεί για τις παρενέργειές της. «Η αλήθεια έχανε έδαφος παράλληλα με τη νοημοσύνη... Η ταμπλέτα είχε την ιδιότητα να μιλάει στον ιδιοκτήτη της παρά με αυτόν. Οι άνθρωποι περιφέρονταν στο Διαδίκτυο και άφηναν άλλους να σκέφτονται για τους ίδιους, με αποτέλεσμα να οδεύουν προς το να γίνουν βλάκες».

Έτσι, θα την αφήσει στην άκρη και θα αρχίσει να σκέφτεται «υπερβολικά πολλά». Πράγματα που ίσως να έχουμε την τύχη να διαβάσουμε, όταν πια θα κλείνει τα 102 χρόνια του. Εξάλλου, πάντα οι ηγέτες θα δίνουν τροφή για περιπέτειες στον εκατοντάχρονο και ευκαιρία να τις καταγράψει ο Γιούνας Γιούνασον.

Ο εκατοντάχρονος που ανέβηκε στο αερόστατο και εξαφανίστηκε

Γιούνας Γιούνασον

μετάφραση: Ξενοφών Παγκαλιάς

Ψυχογιός

472 σελ.

ISBN 978-618-01-3165-9

Τιμή €16,60